

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### Algemeen

In het kader van de subsidievoorwaarden is besloten tot een afsluiting per 30 juni 2025 en een formele accountantscontrole op die afsluiting. Deze rapportage is met dat doel opgesteld en bevat op hoofdlijnen een overzicht van de exploitatie en de balans, inclusief een korte toelichting daarop.

Een forecast is geen onderdeel van de accountantscontrole en zodoende niet meegenomen in deze rapportage. Vanzelfsprekend zal er op basis van deze cijfers ook opnieuw gekeken worden naar de forecast, maar die volgt in een separate rapportage.

Bij de puntsgewijze toelichting zal wel een link gelegd worden met de begrote bedragen, en waar mogelijk een toelichting gegeven worden op de verschillen tot dusverre en de verwachtingen voor het hele jaar.

Het resultaat per 30 juni is positief en wezenlijk hoger dan op basis van de jaarbegroting verwacht was. Hieraan liggen een aantal oorzaken ten grondslag:

- De personeelskosten zijn niet evenredig over het jaar verdeeld. De kosten in het eerste half jaar zijn wezenlijk lager dan de verwachting voor het tweede halfjaar, vanwege een CAO-verhoging van 3,5%, een aantal extra ingevulde vacatures én inhuur ter vervanging van ziekte & verlof.
- Een ander aspect is de relatief hoge dekking voor presentaties in het eerste halfjaar. Deze bestaat enerzijds uit de post 5. *Dekking presentaties*, maar daarnaast is € 298k onder punt 9. *Subsidies OCW* ook specifiek voor dekking van kosten voor presentaties (i.c. voor “Hoe Van Gogh naar Groningen kwam”). Daarmee is in het eerste halfjaar ruim 80% van de kosten voor presentaties gedekt door fondsen en subsidies. Voor het hele jaar ligt die (geschatte) dekking op ca. 52%. De verwachting is ook daadwerkelijk dat de dekking in het tweede halfjaar wezenlijk lager zal liggen.
- In de begroting was geen rekening gehouden met toerekening van gemaakte kosten ten behoeve van de met BIS geld mogelijk gemaakte publieksverbredende activiteiten. In het eerste half jaar kan 76k hieraan toegerekend worden.
- Ook de ticketverkoop zijn niet evenredig verdeeld over het kalenderjaar, aangezien in de periode van 1 januari t/m 5 mei een toeslag van toepassing was ad €5 voor de Van Gogh tentoonstelling. Dat zal in de rest van het jaar niet het geval zijn.
- Op de subsidie van de Provincie is een accres toegekend, waarmee in de begroting gene rekening was gehouden.
- Ten slotte valt wederom de bijdrage van de Vriendenloterij positief op ten opzichte van het begrote jaarbedrag. De geoormerkte afdrachten blijven op hoog niveau en de verwachting is dat deze zich ook in het tweede halfjaar voort zullen zetten.

Deze periode-rapportage is opgesteld op basis van dezelfde uitgangspunten en standaarden als de afgelopen jaarrekening 2024. Deze rapportage betreft de enkelvoudige cijfers van de stichting

# GRONINGER MUSEUM

---

## Halfjaarsrapportage 2025

Groninger Museum voor Stad en Lande. Er is geen halfjaarsafsluiting gemaakt van de stichting Kunstbezit en Oudheden.

24 september 2025

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### Exploitatieoverzicht

Begroting (bedragen x € 1.000,-)

| Opbrengsten                | Begroting<br>2025 | Realisatie<br>H1-2025 |
|----------------------------|-------------------|-----------------------|
| 1 Kaartverkoop             | € 1.913           | € 816                 |
| 2 Cafe en winkel           | € 65              | € 48                  |
| 3 Eigen activiteiten       | € 93              | € 80                  |
| 4 Collecties               | € 20              | € 16                  |
| 5 Dekking Presentaties     | € 1.055           | € 485                 |
| 6 Verhuur depot            | € 120             | € 60                  |
| 7 Overige                  | € 10              | € 41                  |
| 8 Bijdrage Vriendenloterij | € 550             | € 316                 |
| 9 Subsidie Gemeente        | € 4.455           | € 2.228               |
| Subsidie Provincie         | € 1.403           | € 724                 |
| Subsidie OCW               |                   | € 374                 |
| 10 Subsidie huur           | € 445             | € 221                 |
| 10.1 Dekking Aankopen      | € 50              | € 105                 |
| <b>Totaal</b>              | <b>€ 10.178</b>   | <b>€ 5.514</b>        |
| Kosten                     |                   |                       |
| 11 Personeelskosten        | € 4.568           | € 2.432               |
| 12 Huisvestingskosten      | € 2.040           | € 1.068               |
| 13 Afschrijvingen          | € 257             | € 119                 |
| 14 Aankopen                | € 50              | € 106                 |
| 15 Algemene kosten         | € 569             | € 283                 |
| 16 Comm, PR en marketing   | € 173             | € 66                  |
| 17 Collecties              | € 545             | € 237                 |
| 18 Presentaties            | € 2.015           | € 940                 |
| 19 Participatie & educatie | € 93              | € 34                  |
| 20 Beveiliging             | € 25              | € 8                   |
| 22 Rentebaten en lasten    | € 45              | € 21                  |
| <b>Totaal</b>              | <b>€ 10.379</b>   | <b>€ 5.315</b>        |
| <b>Resultaat</b>           | <b>€ -201</b>     | <b>€ 198</b>          |

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### Balans

| Balans                 |                |                              |                |
|------------------------|----------------|------------------------------|----------------|
| Activa                 | per 30-6-2025  |                              | Passiva        |
| Materiële vaste activa | € 1.332        | Eigen vermogen               | € -258         |
| Voorraden              | € 54           | Bestemmingsreserve           | € 252          |
| Vorderingen            | € 477          | Onverdeeld resultaat         | € 198          |
| Overlopende activa     | € 500          | Voorziening                  | € 702          |
| Liquide middelen       | € 2.147        | Langlopende schulden         | € 971          |
|                        |                | Overige kortlopende schulden | € 2.644        |
| <b>Totaal Activa</b>   | <b>€ 4.510</b> | <b>Totaal Passiva</b>        | <b>€ 4.510</b> |

### Puntsgewijze toelichting exploitatie

#### 1 Kaartverkoop

Kaartverkoop tot en met juni is geboekt op basis van een uitkeringspercentage van de Museumkaart en Vriendenloterijkaart van respectievelijk 55% en 63% over de maximale ticketprijs (à € 16,50). Het uitkeringspercentage van de VriendenLoterij is een zekerheid. Bij de Museumkaart wordt per jaareinde nog een herberekening met een potentiële nabetaling gedaan. Voorzichtigheidshalve is geen geschatte omzet over die nabetaling verantwoord in het eerste halfjaar. (Ter indicatie, bij een uitkeringspercentage van 60% zou de omzet voor de Museumkaart t/m juni ca. € 22k hoger liggen).

De ticketverkoop bevat t/m mei een bedrag van € 206k aan toeslagen, specifiek voor de tentoonstelling *Hoe Van Gogh naar Groningen kwam*. Ondanks het feit dat het aantal bezoekers tijdens Van Gogh (61.000) achter liep op het begrote aantal (80.000), was deze periode wél succesvoller dan de periode mei/juni. (Ter illustratie: de gemiddelde opbrengst per maand t/m april ligt ca. € 80k hoger dan tijdens de periode mei/juni.)

#### 2 Café en Winkel

De omzet vanuit de winkel is opgenomen op basis van de (voorlopige) omzet t/m juni, plus de vaste vergoeding voor pacht. De omzet van de winkel is sterk afhankelijk van de bezoekersaantallen en de verwachting is dat het tweede halfjaar zeker niet beter zal zijn dan de resultaten tot dusverre.

Omzetten van het café zijn opgenomen op basis van de gerealiseerde omzetten t/m periode 4, aangevuld voor de periodes 5 en 6 met een schatting op basis van de omzet voor 2025. Ook hier is er een directe relatie met de bezoekersaantallen. De omzet vanuit het café bevat in het eerste halfjaar ook € 13k die voortkomt uit de definitieve afrekening over 2024 en dus een incidenteel karakter heeft.

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### 3 Eigen activiteiten

De opbrengst voor eigen activiteiten zit in Q1 vooral bij educatie, met name rondleidingen. Daarnaast bevat deze post een (structurele) schenking van € 10k en € 20k aan sponsoring van bedrijven (voor specifieke evenementen en activiteiten). Die laatste twee zijn volledig verantwoord in het eerste halfjaar, terwijl deze technisch gezien betrekking hebben op heel 2025. (Zou die permanence hier toegepast worden, dan zou de opbrengst € 15k lager uitvallen in het eerste halfjaar).

### 5 & 17 Kosten en Dekking presentaties

De tentoonstelling *Hoe Van Gogh naar Groningen kwam* is volledig afgerond per 30 juni. Ondanks tegenvallende bezoekersaantallen is deze presentatie financieel succesvol geweest voor het museum. Het project is qua kosten (net) onder de begroting gebleven en de dekking is positiever uitgevallen. Dit kwam enerzijds doordat de oorspronkelijk begrote bijdrage vanuit de BIS na indexatie hoger uitviel (€ 250k vs € 298k) en omdat de kick-back voor het *revolving fund* van de stichting Fondsbeheer Culturele Relatie-Evenementen (FCRE) lager uitpakte vanwege de beperkte bezoekersaantallen.

Omdat in 2024 nog uitgegaan werd van een slechter resultaat (en ook zo is verantwoord in de kosten), valt een groot deel van die positievere uitkomst nu in 2025.

De presentatie *Behind the Scenes* is eveneens afgerond per 30 juni. Dit zijn ca. € 20k aan kosten. Voor deze presentatie is geen externe dekking toegekend.

Voor de nog doorlopende presentaties na 30 juni 2025 is op basis van looptijd een toerekening gemaakt van de kosten en de bijbehorende dekking. Met name voor *Welcome to the dreamhouse!* zijn de uitgaven fors hoger geweest dan de verantwoorde kosten in het eerste halfjaar, omdat deze tentoonstelling maar voor ca. twee weken in de afgesloten periode valt. Het gros van de kosten zal zodoende drukken op het tweede halfjaar. Vooralsnog is de aanname gedaan dat dit project conform budget gerealiseerd kan worden.

Er staat een aanzienlijk aantal presentaties nog in de startblokken voor het tweede halfjaar. De uitgaven in het kader van die projecten duiken pas in het tweede halfjaar op als kosten.

De *Groninger museum tour* is een project gefinancierd door de ELJA Foundation, dit project duikt op in de presentaties én in de dekking presentaties voor hetzelfde bedrag (ca. € 69k) zonder resultaatteffect (omdat de kosten volledig gefinancierd worden). 2025 is het laatste jaar van de samenwerkingsovereenkomst met ELJA. De verwachting is dat we het beschikbare budget ook daadwerkelijk gaan gebruiken in 2025, zonder daar overheen te gaan.

De projecten in het kader van de BIS zijn beperkt in het eerste halfjaar. De Museumshuttle loopt door in de nieuwe BIS-periode en er is een nieuw project – GM Young – opgestart. Die laatste is nog in de voorbereidende fase en start pas in de tweede helft van het jaar met serieuzere activiteiten. Als gevolg daarvan bestaat de dekking t/m juni vooral uit loonkosten die gemaakt zijn.

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### 7 overige

De overige opbrengsten bestaan vooral uit een aantal incidentele posten. Er zijn een aantal aanpassingen gedaan aan de hoogte van de reserveringen voor sociale lasten van vakantiegeld en de eindejaarsuitkering. De bijbehorende herberekening is gemaakt in mei, omdat daar de afrekening van het vakantiegeld plaatsvindt. De resterende vrijval heeft voor een aanzienlijk deel betrekking op 2024 én is incidenteel qua karakter. Zodoende dat dit bedrag (€ 37k) hier verantwoord is en niet onder de personeelskosten.

### 9 Subsidies

De gemeentelijke en provinciale subsidies zijn opgenomen voor 50% van de toegekende bedragen, zoals opgenomen in de beschikkingen voor 2025.

Onder bijdragen OCW is de projectsubsidie vanuit de BIS opgenomen. Het grootste gedeelte daarvan (€ 298k) vloeit voort uit de BIS-periode '21 – '24. De rest van de dekking heeft betrekking op de projecten voor de nieuwe BIS-periode '25 – '28.

Voor de BIS-periode '21 – '24 ligt er een formele eindrapportage waarop de komende maand een formeel besluit te verwachten is. De opgenomen bijdrage in 2025 is daarin ook verantwoord. Uit deze periode resteert ook nog een bedrag (ca. € 200k) dat nog niet is opgenomen in de exploitatie. Aan OCW is toestemming gevraagd om dit bedrag te mogen gebruiken voor de dekking van de Kinderbiënnale in 2026.

Voor de projecten in de nieuwe periode '25 – '28 ligt een beschikking en de bedragen zullen verantwoord worden in de jaarlijkse evaluatie met OCW.

Gezien het feit dat de opgenomen dekking in lijn ligt met de beschikkingen is er geen reden om aan te nemen dat er over de bedragen in het eerste halfjaar nog op- en aanmerkingen zullen komen.

### 11 lonen en Salarissen

De lonen en salarissen zijn opgenomen conform de realisatie in het eerste halfjaar. Dat betekent ook dat de (kosten voor reservering van) verlofuren relatief hoog zijn, aangezien de bulk van de vakantiedagen wordt opgenomen in juli en augustus.

De kosten liggen in het eerste halfjaar net boven begroting. Dit wordt veroorzaakt door hogere brutolonen en premies dan oorspronkelijk begroot en door hogere kosten van inhuur (met name op financiën en het secretariaat).

De verwachting is dat de personeelskosten in het tweede halfjaar fors hoger zullen zijn. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een CAO-verhoging van 3,5% en anderzijds doordat ook de inhuur duurder zal zijn dan begroot. Daarnaast wordt het personeelsbestand in het tweede halfjaar verder uitgebreid.

# GRONINGER MUSEUM

---

## Halfjaarsrapportage 2025

### 12 Huisvestingskosten

Huisvestingskosten liggen op dit moment in lijn met de begrote bedragen, waarbij de energie hoger uitvalt dan verwacht.

Een belangrijk onderdeel van de huisvestingskosten betreft het onderhoud. Momenteel zijn we bezig met het opstellen van een nieuw meerjarenonderhoudsplan. Dat plan is in september gereed, zodat de kosten voor onderhoud in het eerste halfjaar nog gebaseerd zijn op de oude planning (en bijbehorende voorziening). Herziening van dit plan zal mogelijk ook gevolgen hebben voor de onderhoudskosten op jaarbasis. De financiële consequenties daarvan worden in het tweede halfjaar verwerkt, omdat op dit moment nog niet voldoende duidelijk is wat die financiële consequenties zullen zijn.

### 15 algemene kosten

De algemene kosten vallen, ten opzichte van de begroting, mee in het eerste halfjaar. Er komen echter nog wat grotere kostenposten op ons af (o.a. halfjaars- en eindejaarscontrole), waardoor de kosten niet helemaal representatief zijn voor de rest van het jaar. Desondanks lijken we hier onder begroting te blijven.

### 16 Communicatie, PR en Marketing

De kosten voor communicatie, PR en marketing liggen in lijn met het budget. Niet verantwoord in de exploitatie zijn evenementen die plaatsvinden in de tweede helft van het jaar. Met name de museumnacht is een grote kostenpost, die verantwoord gaat worden in Q3.

### 17 Collecties

De kosten voor collecties liggen vooralsnog in lijn met de begroting. Daarbij zijn de onderhoudskosten voor het depot opgenomen conform de werkelijk gefactureerde bedragen vanuit de BAM.

Er ligt een plan om het depot te verkopen aan de gemeente en terug te huren. Mocht dat plan niet doorgaan, dan zal een alternatieve wijze gevonden moeten worden om het onderhoud vorm te geven. Hoewel dergelijke onderhoudskosten pas vanaf 2026 zouden spelen, zouden de voorbereidingskosten voor een aanbesteding en dergelijke in de tweede helft van 2025 vallen. De aanname bij de halfjaarcijfers is, dat we overgaan tot verkoop en dat er geen verdere posten hoeven te worden opgenomen voor dergelijke voorbereidingskosten.

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### Puntsgewijze toelichting Balans

#### Materiële vaste activa

Deze post bestaat uit gebouwen, automatisering, inventaris en vervoersmiddelen. De afschrijvingen zijn opgenomen conform de standaard afschrijvingstermijnen per categorie zoals we die ook bij de jaarrekening hanteren. Er zijn geen grote investeringen gedaan in de eerste helft van 2025.

Een noemenswaardige investering is de aanschaf van een voertuig. Dit betreft de overname van de vrachtwagen die gebruikt wordt voor transporten van kunst. Dit was een leasecontract met een einddatum in begin 2025.

Daarnaast is er ca. € 45k geïnvesteerd in LED-lampen op de locatie Museumeland. Die investering is niet geactiveerd omdat de kosten zijn overgenomen door de gemeente Groningen en verdisconteerd zijn in de jaarlijkse huurprijs voor Museumeland.

#### Vorraden

Het museum heeft een voorraad museumkaarten die gewaardeerd is tegen kostprijs. Deze voorraad is geteld in juli en op dat moment aangesloten met de grootboekrekeningen. Als gevolg daarvan is de waarde op 30 juni niet exact vastgesteld. Het verschil is echter niet materieel en zodoende dat we genoeg nemen met een correctie in juli.

Daarnaast heeft het museum een voorraad briefpapier, tasjes, posters etc. Deze voorraad is in rap tempo zijn waarde aan het verliezen doordat we nauwelijks nog papieren communicatie doen. Voor merchandise geldt dat dit vooral betrekking heeft op oudere tentoonstellingen. In juli is er een grote opruimactie geweest van deze items. In dat kader is besloten de waarde van deze voorraad terug te laten lopen naar nihil per jaareinde. De helft van die herwaardering zit in het eerste halfjaar.

Tenslotte heeft het museum een voorraad catalogi, opgeslagen in het depot. In 2025 is er slechts één catalogus gemaakt, voor *Hoe Van Gogh naar Groningen kwam*. Deze catalogus is *made-to-order* en daarvan is dus geen voorraad genomen. Er hebben de afgelopen zes maanden geen grote mutaties plaatsgevonden in de voorraad in het depot. Zodoende is de voorraadlijst per jaareinde als basis gebruikt voor de voorraadwaardering, waarop de standaard waardevermindering is berekend.

#### Vorderingen

Deze post bestaat voor een aanzienlijk deel uit vorderingen op de VriendenLoterij, aangezien de afrekening van de geormerkte gelden pas over enig tijd volgt. Daarnaast is de provinciale subsidie voor juni pas in juli betaald, zodoende dat hier ook een vordering voor is opgenomen.

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### Overlopende activa

Deze post bestaat de onderhandenwerkpositie van tentoonstellingen die nog niet gestart zijn maar waar al wel uitgaven voor gedaan zijn. Dit betreft ca. € 55k. De overige € 275k betreft uitgaven die in de eerste helft van 2025 gedaan zijn voor lopende projecten, maar die pas in de tweede helft van het jaar toegerend worden aan de projectkosten.

Voor het onderhandenwerk is gekozen om deze te salderen over alle projecten en over de inkomsten en uitgaven. In het aangeleverde onderhandenwerkoverzicht is de uitsplitsing per project inzichtelijk gemaakt, maar gelet op de huidige omvang (€ 95k aan vooruitbetaalde kosten, € 40k aan vooruit ontvangen dekking ) is besloten dit als één post op de balans te verantwoorden.

### Liquide middelen

Betreft het banksaldo en kassaldo per 30 juni.

### Eigen vermogen & onverdeeld resultaat

Het eigen vermogen betreft het saldo zoals vastgesteld in de jaarrekening 2024 na resultaatverdeling. Het huidige resultaat is opgenomen als onverdeeld en zal per jaareinde toegewezen worden.

### Bestemmingsreserve

Kent geen mutaties sinds 1 januari 2025.

### Voorzieningen

Deze post bestaat uit twee specifieke voorzieningen. De eerste betreft een jubileumvoorziening voor medewerkers. Deze is in basis berekend zoals voorgaande jaren, namelijk de opgebouwde jaren maal de kans dat de medewerker het betreffende jubileum haalt.

Anders dan in eerdere jaren is de blijfkans nu gebaseerd op de specifieke retentie bij het Groninger Museum, op basis van een analyse over de afgelopen jaren. (De betreffende analyse zit bij de opgeleverde stukken). De nieuwe werkwijze heeft overigens niet tot substantiële correcties in de voorziening geleid.

De tweede post betreft de voorziening voor intern onderhoud. Deze is niet opnieuw beoordeeld en er is dus ook geen uitspraak te doen over de toereikendheid. Dat is een bewuste keuze voor nu, aangezien de voorziening opnieuw beoordeeld gaat worden aan de hand van het meerjarenonderhoudsplan. Daarvoor ligt er nu een concept, dat echter in september uitgewerkt zal zijn. Op dat moment zal ook de onderhoudsvoorziening en bijbehorende dotatie aangepast worden.

Voor het depot is er op dit moment geen voorziening.

# GRONINGER MUSEUM

## Halfjaarsrapportage 2025

### Langlopende schulden

Deze post wordt gevormd door een tweetal leningen. De eerste betreft een lening van € 700k vanuit de stichting Kunstbezit en Oudheden. Hierop wordt niet afgelost. De rente wordt maandelijks in de kosten genomen en periodiek betaald.

De andere lening betreft een langlopende lening vanuit de gemeente. Ook hiervoor worden de rentekosten maandelijks geboekt. Het langlopende deel staat onder de langlopende schulden, het aflossingsdeel voor 2025 is verantwoord onder de kortlopende schulden. Dat betekent dat slechts 6 maanden als kortlopend worden aangemerkt (in tegenstelling tot bij de jaarrekening waar we uitgaan van een horizon van 12 maanden).

### Kortlopende schulden

Deze post bestaat uit een groot aantal posten. Er staat voor ca. € 542k open aan crediteuren. Daarnaast staat er ca. € 509k open aan vooruit ontvangen subsidie vanuit de gemeente Groningen.

Daarnaast zijn er een aantal subsidies en fondsen die al ontvangen zijn maar (nog) niet besteed. Daarbij gaat het in ieder geval over de BIS (à € 276k) de ELJA (à € 154k) en het Mondriaan fonds (inzake aankopen, à € 125k).

Met uitzondering van de BIS kennen al deze bedragen een afrekening per einde 2025. Op dat moment moeten óf de bijbehorende kosten gemaakt zijn, of moet er (terug)betaald worden.

### Niet uit de balans blijvende verplichtingen en ontwikkelingen na periode-afsluiting

Een aantal punten is terloops al aangestipt:

- de onderhoudsvoorziening gaat herzien worden wat gevolgen zal hebben voor de hoogte van de onderhoudskosten en de hoogte van de onderhoudsvoorziening. Het specifieke effect is nu nog niet duidelijk;
- het depot kent een aflopend onderhoudscontract dat per 1-1-2026 opnieuw vormgegeven moet worden. De omvang van een dergelijk contract maakt dat het binnen de aanbestedingsgrens valt en dus niet onderhands aangegaan kan worden. De vraag is bovendien of we het depot zelf in bezit willen houden. Hier zal uiterlijk in september een knoop over doorgehakt gaan worden;
- naast deze punten is het van belang om op te merken dat er gekeken wordt naar een aanpassing van de doelstellingen en de bijbehorende strategie. Hiertoe zijn een aantal externe deskundigen gevraagd om mee te denken. Met dit proces zullen aanzienlijk advieskosten gemoeid zijn. Het idee is dat de gemeente en provincie een aanzienlijk deel voor hun rekening gaan nemen. Er liggen nog nauwelijks concrete contracten met adviseurs, maar het proces an sich is toegezegd aan de stakeholders.